

Р.Ю.ЛАРІКОВА,

здобувач, завідувач лабораторії
кафедри дизайну одягу КНУКіМ,
м. Миколаїв

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ МУЗИЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ

Мистецтво є дзеркалом соціокультурної ситуації в країні і музика не є виключенням з цього правила. Музика – це сфера духовного життя людини, спрямована на естетичне задоволення, покликана задовольнити потреби у відпочинку, дозвіллі, релаксації, рекреації. Музика є значним інструментом впливу на різні категорії населення без обмежень за віком, статтю, освітою, соціальним статусом чи національністю, тощо.

В Україні протягом історичного розвитку існувало багато різноманітних музичних об'єднань, організацій, товариств, асоціацій, що займалися розвитком музичного мистецтва, створювали умови для його популяризації та розповсюдження, підтримували композиторів, виконавців, обмінювались досвідом. Музичні об'єднання – об'єднаннямузикантів, аматорів та шанувальників музики, що ставлять своєю метоюпоширеннямузичної культури, пропаганду івивченнякремивидівмузичномистецтва.

Одним із найстаріших музичних об'єднань в Україні єАсоціація сучасної музики України — перше професійне об'єднання композиторів і виконавців в Україні, яке функціонує ще з 1926 року. Головним завдання асоціації було музично-стильове оновлення української музики через вивчення, практичне засвоєння й популяризацію новітніх музичних надбань вітчизняних та європейських композиторів. Учасники асоціації щотижнево ознайомлювались із музичними творами, відвідували виступи на концертній естраді, влаштовували диспути з питань розвитку нової музики.

Асоціація відіграла важливу роль у музичному житті країни. Завдяки її членам організовувались концерти вітчизняних композиторів експериментального напрямку, влаштовувались виступи радянських композиторів за кордоном, запрошувались зарубіжні композитори та виконавці. Видавались журнали на музичну тематику. Проте у 1932 році асоціацію було ліквідовано, зважаючи на діяльність несумісну з «радянською ідеологією».

В радянські часи набували поширення музичні організації за інтересами, які об'єднували всіх бажаючих без обмежень віку, статі, освітнього рівня, професії. Головним об'єднуючим елементом був інтерес до музики, а серед форм діяльності переважали: обговорення музики різних жанрів, авторів, форм та стилів; чайні церемонії; фестивалі; майстер-класи. Серед тем зустрічей

можна назвати такі як: «Радянська пісенна творчість», «Джаз вчора і сьогодні», «Творчість Баха», тощо.

Подібні музичні об'єднання існують і по теперішній час на базі закладів культури або віртуально в мережі інтернет.

У ХХІ ст. узв'язку з масовим розповсюдженням масової піратської музичної продукції, створюються колективні музичні асоціації, основним завданням яких є захист авторських прав. Прикладом таких асоціацій є: «Асоціація Музичної Індустрії України», «Асоціація Нова Музика», Асоціація «Дім Авторів музики в Україні», «Українська Антипіратська Асоціація» та інші.

Опікуючись проблемами піратства, захисту прав, створення інфраструктури музичної індустрії та стимулювання інвестицій в музичну сферу головними завданнями таких асоціацій є:

- розвиток та удосконалення законодавства в сфері авторського права і суміжних прав, а також інших галузей права, які регулюють сферу створення та використання об'єктів інтелектуальної власності;

- сприяння суб'єктам авторських і суміжних прав у захисті та ефективному розпорядженні належними їм майновими авторськими та суміжними правами, у тому числі шляхом інформаційно-технічної і консультативної підтримки відповідних організацій колективного управління;

- представництво та захист прав і законних інтересів членів асоціації, інших представників музичної індустрії в органах державної влади, українських, іноземних, міжнародних організаціях, в судових та інших, як українських, так і зарубіжних органах;

- співробітництво з вітчизняними, зарубіжними та міжнародними організаціями з питань розвитку інтелектуальної власності, підтримки та захисту прав членів асоціації.

Тобто, такі організації діють від імені та в інтересах суб'єктів авторського права за використання музичних творів на території України шляхом публічного повідомлення публічного виконання і відтворення шляхом механічного, магнітного та іншого запису або у вигляді мобільного контенту.

Розвиває нову музику та нове мистецтво в Україні через організацію та проведення різноманітних мистецько-культурних імпрез та акцій (фестивалів, конференцій, майстер-класів тощо), здійснення аудіо- та аудіовізуальних записів, випуск компакт-дисків, публікацію нотних видань та іншої друкованої і електронної продукції Асоціація Нова Музика.

Асоціація була заснована у 1995 році в м. Одеса. Вже наступного року у 1996 році Асоціація Нова Музика вступила у Міжнародне товариство сучасної музики/ISCM і стала її повноправним членом – Українською секцією, яка представляє всю Україну.

Основним завданням Асоціації Нова Музика є всебічна підтримка, композиторів, музикантів, музикознавців, менеджерів культури, всіх митців, які розвивають новаторські напрями сучасної музики та синтетичних видів мистецтва. Асоціація Нова Музика, виходячи з ідеалу вільного розвитку мистецтва, не обмежує поняття нової музики стильовими чи ідеологічними

рамками. Напрями діяльності Асоціації різноманітні та багатопланові. Асоціація безкоштовно здійснює інформаційно-рекламну діяльність, надає послуги менеджменту, сприяє творчій праці та підвищенню майстерності, допомагає встановлювати контакти з колегами та менеджерами, спілкуватися зі світовою музичною громадськістю, виконувати та записувати музику, брати участь у фестивалях та конкурсах, обмінюватися інформацією та творами.

Завдяки діяльності Асоціації Нова Музика поширюються процеси творчого взаємообміну: українські музиканти виконують твори композиторів інших країн, а іноземні - сучасних українських композиторів. За 10 років діяльності Асоціацією Нова Музика підготовлено та видано 9 компакт-дисків сучасної музики та 2 CD-ROMи, довідник сучасних композиторів та понад 70 буклетів.

Зараз в нашій країні є нагальна потреба у застосуванні терапії мистецтвом. Дотепер музична терапія набула поширення в усьому світі і з середини ХХ століття розвивається як окрема індустрія. Музична терапія послуговується як методами, що постали з освітньої практики, так і своїми власними. Музичною терапією займається Українська академія музичної терапії «Equilibrium». Завданнями терапії є: оволодіння технікою гри на основних видах музичних інструментів – духових, струнних та ударних; засвоєння студентами феноменологічного підходу до розуміння музичних явищ. Форми роботи: індивідуальна та робота в групах, феноменологічні дослідження, практика гри на інструментах.

Таким чином, музична терапія як інновація користується популярністю у молодого покоління у всіх розвинених країнах світу та все більше стверджується у статусі універсальної виховної системи, здатної оптимізувати процес особистісного розвитку людини у складних умовах сучасного суспільного життя. На основі викладеного можна зробити такі висновки, що музичні об'єднання в Україні діють з початку ХХ ст. Головними їх завданнями є: оновлення української музики; популяризація музичних надбань; розвиток нової музики та нового мистецтва в Україні; підтримка композиторів, музикантів, які розвивають інноваційні напрями сучасної музики та синтетичних видів мистецтва.

Серед напрямів діяльності переважають: комплектування бібліотеки та фонотеки музичними та нотними виданнями; спілкування із світовою музичною громадськістю; обмін інформацією та творами; збирання та розповсюдження інформації про сучасний музичний процес; підготовка та видання друкованих матеріалів.

Проведене нами дослідження не вичерпує тему напрямів діяльності сучасних музичних об'єднань в Україні і потребує подальших ґрунтовних досліджень.